

2020-12-22
N2020/03157

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem
101 58 Stockholm

Uppdrag att analysera Sveriges innovations- och produktionskapacitet för vaccin och andra biologiska läkemedel

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) att i samverkan med Utredningen om tillgång till vaccin mot covid-19 (S 2020:07), Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap (S 2018:09) och RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) analysera och beskriva förutsättningarna för hur Sveriges innovations- och produktionskapacitet för vaccin och andra biologiska läkemedel står sig i jämförelse med andra länders kapacitet. Annan extern kompetens ska nyttjas i den mån det anses lämpligt.

Uppdraget omfattar ett kunskapsunderlag innehållande inventering av anläggningstillgångar och kompetens, en omvärldsanalys och benchmarking gentemot jämförbara länder med avseende på särskilda privata och offentliga satsningar på området, inklusive grund för statligt stöd och då vilket marknadsmisslyckande som ligger bakom stödet. Vidare ska kunskapsunderlaget presentera en analys av hur produktion av avancerade terapier, däribland cell- och genterapier, och vaccinproduktion kan nyttja gemensamma produktionsplattformar och hur den senaste utvecklingen ser ut inom området.

Vid genomförande av uppdraget ska Vinnova föra dialog med Läkemedelsverket, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och andra relevanta myndigheter och aktörer, inklusive life science-branschen. Vinnova ska rapportera löpande till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och ska lämna en slutrapport till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 5 april 2021.

Vinnova får från Kammarkollegiet senast den 28 februari 2021 rekvirera högst 4 000 000 kronor för genomförande av uppdraget. I rekvisitionen ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet. Ej förbrukade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 30 april 2021 på bankgiro 5052-5781 med angivande av detta besluts diarienummer.

Skälen för regeringens beslut

Covid-19-pandemin har inneburit en global kris och världen kommer att ställas inför fler utbrott och pandemier i framtiden. Dessutom har intresset för att införa allmänna vaccinationsprogram ökat världen över på senare tid till följd av förbättrad ekonomi och ett allt större fokus på folkhälsa. Detta har fått till följd att bristsituationer för vaccin uppkommer. Genom en översyn av det institutionella ramverk Sverige har att tillgå kan vi bättre nyttja den infrastruktur och kompetens som finns uppbyggd nationellt och stå bättre rustat för att bidra till att möta det nationella, nordiska, europeiska och globala behovet. Frågan om utvecklingen av den framtida pandemiberedskapen har också lyfts i Nationella innovationsrådet.

Sedan 2018 pågår arbetet med Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap och förmåga inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap (S 2018:09). För att beakta erfarenheter av utbrottet av sjukdomen covid-19 har utredningen utvidgats. En delredovisning lämnas senast den 1 april 2021 av de delar som avser försörjning av hälso- och sjukvårdsmaterial och läkemedel.

De senaste åren har det skett stora framsteg inom området biologiska läkemedel och avancerade terapier – cell- och genterapier, där den aktiva substansen är gener, celler eller vävnad. Denna nya generation av läkemedel förväntas bli en del av framtidens precisionsmedicin, ett område på stark frammarsch. Biologiska läkemedel kan räknas som ett svenskt styrkeområde, inte minst tack vare tidigare regeringssatsningar, vilket ger förutsättningar för att konkurrera på denna expanderande marknad och bidra till en höjd vårdkvalitet.

Såväl vaccin som preparaten för cell- och genterapi är svåra att lagerhålla och kräver således god tillgång till produktionsanläggningar. Vaccin och

biologiska läkemedel använder ofta samma typ av produktionsplattformar och ökad samverkan samt ett mer effektivt resursutnyttjande kan därför gynna båda områdena.

Såväl den nationella strategin för life science (N2019/03157) som Sveriges export- och investeringsstrategi slår fast att Sverige ska positioneras och marknadsföras som ett förstahandsval för globala aktörer vad gäller etableringar, investeringar och forsknings- och innovationsarbeten inom life science-sektorn inklusive området precisionsmedicin. Framöver förväntas näringslivet öka sina investeringar i produktionskapacitet för vaccin och biologiska läkemedel, något som skapar möjligheter för Sverige att positionera sig i linje med strategierna.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Fredrik Sandberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och INRÅD
Justitiedepartementet/SSK
Utrikesdepartementet/FN
Socialdepartementet/FS och SAM
Finansdepartementet/BA och K
Utbildningsdepartementet/F
Folkhälsomyndigheten
Läkemedelsverket
Socialstyrelsen

Utredningen om tillgång till vaccin mot covid-19 (S 2020:07)
Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap (S 2018:09)
RISE Research Institutes of Sweden AB